

IV.

ANUARUL

REUNIUNEI FEMEILOR ROMÂNE
DIN B E I U Ş ŞI JUR.

28 Mai 1922 — 29 Aprilie 1923.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

EDITURA REUNIUNII.

B E I U Ş 1923.
TIPOGRAFIA ŞI LIBRĂRIA „DOINA“

Maiestatea Sa

Regina Maria

*este Augusta Patroană a Reuniunii Femeilor
române din Beiuș și jur.*

Răspuns

la adresa omagială a Reuniunii F. R. către Maiestatea Sa REGINA MARIA primit în 31 Oct. 1923.

TELEGRAMĂ.

CASTEL PELEȘ.

Dnei ANGELA SELAGIAN BUTEAN Beiuș.

Maiestatea Sa Regina mulțumește Reuniunii Femeilor române sprijindu-se cu încredere pe dragostea și munca Dvoastre.

SIMANA LAHOVARY.

Telegramă omagială
trimisă 17 Oct. 1923 Maiestății Sale REGINA MARIA.

Maiestății Sale REGINA MARIA

București.
Palatul Regal.

Reuniunea femeilor Române din Beiuș și jur roagă pe Maiestatea Voastră Augusta Sa Patroană, să binevoiți prea grațios a primi expresiunea celor mai sfinte emoțiuni, la faptul măreț al încoronării, la sărbătoarea mare a neamului românesc.

Coroanele, cari vor împodobi frunțile luminate ale Maiestăților Voastre să reverse strălucire și mulțumire asupra tuturor suptușilor.

Președinta : ANGELA SELAGIAN BUTEAN.

Telegramă de felicitare.

către Maiestatea Sa REGINA trimisă în 29 Oct. 1293.

Măiestății sale REGINA MARIA

*București,
Palatul Regal.*

*Reuniunea Femeilor Române din Beiuș
și jur sărbătorind cu mare însuflețire ani-
versarea nașterii Măiestății Voastre, a celei
dintâi Regihe încoronate a României între-
gite și Augustei Sale Patroane, cu omagia-
lă supunere Vă aduce prinosul său de admi-
rație și recunoștință, urându-Vă ani îndelun-
gați și deplină sănătate spre fericirea
întinsei și frumoasei împărății românești.*

Președinta: ANGELA SELAGIAN BUTEAN.

Răspuns

la adresa omagială a Reun. Fem. Rom. către Ma-
instatea Sa REGINA MARIA primit 17 Ianuarie 1923.

TELEGRAMĂ.

PALAT.

Dnei Angela Selagian Butean. Beiuș.

*Maiestatea Sa Regina mulțumește din
toată inima pentru călduroasele urări ce le
trimeteți în numele Reuniunii femeilor Române.*

*Marea Doamnă de onoare
ELENA MAVRODI.*

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Telegramă de felicitare

către Maiestatea Sa REGINA trimisă în 13 Ianu-
arie 1923.

*București,
Palatul Regal.*

*Reuniunea femeilor Române din Beiuș
și jur roagă respectuos pe Maiestatea Voas-
tră Augusta Sa Patroană de a primi prea-
grațios la începutul noului an, urările sale
de bine, cerând de la bunul Dumnezeu pentru
Maiestățile Voastre ani mulți în deplină să-
nătate și o lungă, glorioasă domnie.*

Președinta: ANGELA SELAGIAN BUTEAN.

Comitetul Reuniunii

Președintă de onoare : *Viora Dr. I. Ciordaș.*

OFICIALE :

Președintă : *Angela Selagian Butean*

Vicepreședinte :

Eufemia Ștefanica

Livia dr. Cosma

Secretară :

Cassieră :

Eliza dr. Pavel Ștefanica

Elena Ardelean

Notare :

Bibliotecare :

Maria dr. Donca

Veturia Butean

Lucia Marian

Amalia Popoviciu

MEMBRE DE INCREDERE :

Iza Ardelean

Eugenia Hubic

Octavia Borlan

Nina Maioreescu

Elena dr. Bozac

Silvia Papp

Florica dr. Ciavici

Tina dr. Papp

Barbara Gera

Maria Papluca

Iolanda dr. Hetcou

Elena Roșu

MEMBRE SUPLENTE :

Paulina Bogdan

Maria Cosma

Elena Cinghița

Maria Gh. Papp

COMISIA DE REVIZUIRE :

Valeria Pavel

Maria Cosma

Irina Ciurdariu.

CONSILIERI :

Alexandru Gera

Petru E. Papp

Dr. Cornel Nyeș

Moise Popoviciu

Discurs

rostit de dna președintă Angela Selăgian Butean cu
prilejul aniversării zilei natale a *Maiestății Sale*
Regina Maria.

Onorați oaspeți!

Dragi surori!

Rugăciunea smerită a clopotelor, cari vestiau praznicul mare al încoronării, răsună încă viu în urechile noastre; stăm încă sub impresia caldă a sărbărilor senine cari ne dădură pe cel dintâi rege și regină încoronată a României întregite și iată-ne întruniți la o nouă sărbătoare, ziua natală a *Maiesății Sale Regina Maria.*

Ziua aceasta e mare pentru poporul român, dar este în special însemnată și înălțătoare pentru Reuniunea Femeilor Române din Beiuș, care are fericirea de a o putea numi pe *Regina Maria, Augusta Sa Patroană.*

Indeosebi în zile mari sufletul nostru cere să fie îndestulit și el. Mulțumire sufletească vom găsi azi resfoind prețioasa carte a vieții marei noastre Suverane.

Aș dori nespūs, ca prin slabele mele cuvinte să vă pot deschide inima în așa fel, încât fiecare filă din cartea vieții a celei mai iubite Regine, să formeze o icoană luminoasă, o icoană neștearsă.

Buna noastră Regină născută la 29 Oct. 1875 în Eastwall Park, e nobila odraslă a dinastiei domnitoare din Anglia, e fiica fiului al doilea (Alfred Ernest duce de Edimburg) a reginei Victoria; e verișoara exîmpăratului Vilhelm și nepoată de soră a nefericitului țar Nicolae II.

Căsătorită la 10 Ian. 1893 cu prințul moștenitor al României Ferdinand în Sigmaringen, a sosit pe pământul românesc la 23 Ianuarie, chiar în ajunul aniversării Unirii celor 2 principate.

Era numai de 17 ani.

Palatul regal din București, castelul din Sinaia devenită a doua vatră părintească a gin-gașei prințese. O vedeau adesea însoțind pe ma-rele domn Carol la ședințele înaltei noastre socie-tăți culturale Academia, la diferitele instituțiuni de binefacere ascultând cu blândețe sfaturile pă-rințești ale înțeleptului rege, pilda majestății; iar pe regina-poetă, Carmen Sylva o luă drept ideal. În jurul ei petrecu multe, multe ciasuri sfinte par'că ar fi căutat, după cuvintele regi-nei-poete să fie ca o piatră scumpă lucrată de mâna unui meșter.

În toamna anului 1914 e regina României, fiind proclamat viteazul nostru Domn de rege, la 11 Oct.

Flacăările războiului mondial deja se întin-seră binisor, dar ori cât de nehotărâte erau per-spectivetele sfârșitului, în tainițele inimei noastre era ascuns dorul de a o avea de stăpână pe cea mai frumoasă, cea mai grațioasă regină.

Și când urmărea anii de durere și glorie 1916 — 1919, regele Ferdinand e înfăptuitorul doru-lui nostru; din 1918 regele Ferdinand, regina Maria sunt Suveranii glorioși ai tuturor Româ-nilor.

Sosită pe pământul românesc, tinera dom-niță anii dintâi îi petrecu între dulcile mângăieri de mamă. Cotrocenii se prefăcură într'un cuib de mândri prințișori și frumoase prințese. Mai ferici-tă mamă numai în povești ne puteam închipui.

Inzesirată cu alese însușiri artistice, pe lângă împlinirea datorințelor de mamă, se îndeletnicește cu pictura. An de an se vedeau crinii ei favoritiți în diferite combinațiuni la expoziția Tinerimei artistice, care se bucură de favoarea de-a avea pe regina de prezidentă de onoare. Cultiva și arta aplicată: pirogravura.

Pana ei e tot așa de măiastră ca și penelu-i. Dintre operele ei cele mai cunoscute sunt: Visătorul de vise. Minola. Ilderim. Crinul vieții. Gânduri și icoane din vremea războiului. Țara mea. — Cu o rară fantezie le prinde scenele cele mai încântătoare, faptele cele mai înălțătoare. Volumul „Țara mea” în traducerea marelui savant Iorga, e o dovadă sfântă cum știe să-și iubească țara o Suverană mare.

Are o deosebită dragoste și pentru arta dela sate. Costumul românesc se bucură de cea mai mare cinste în curtea sa. Insași regina îl poartă cu plăcere, și acele cusături, acele țesături ale româncei dela sate, o prind atât de bine.

Își face chiar o colecțiune de costume naționale din diferitele ținuturi și precum zice vrea să le lase într-o zi nurorii sale să continue și dănsa datoria familiei domnitoare, că regina României trebuie să facă cea dintâi cinste costumului național.

Nu e în întinsul României nici o instituție de binefacere de care să nu se intereseze sau să nu o sprijinească.

Epoca întregirii o dă pagina cea mai strălucită din viața. Reginei noastre cu inimă de înger.

Calitățile ei înalte sufletești acum se arată în toată splendoarea lor.

Soartea țării sale o preocupă în toată vremea: pentru țară și supușii săi iubiți jertfește chiar și durerea sa de mamă.

In zilele grele ale refugiului îmbărbătează neamul său cu vorba și scrisul; în timpul luptelor crâncene însoțește pe viteazul nostru Domn la fronturile cele mai expuse unde prin apariția sa fermecătoare, prin inimioasele sale cuvinte incurajează eroii mari a zilelor mărețe.

Imbracă și haina de soră de caritate, cercează spitaiile pe rând și cu arătarea sa îngerească, cu privirea-i caldă și surisul ei mângăietor, alină durerile vitejilor nostri lăsând în tot locul în urma sa, o neștearsă amintire.

Tot silueta ei de zână se plimbă printre mormintele eroilor căzuți în lupte încingându-le mormântul într'o mare de lumină.

Zilele istorice cerură dela dânsa să facă calea, nu chiar plăcută, a diplomației. În primăvara anului 1919 plecă în străinătate să sprijinească și cu graiul viu, cu vorba ei vrăjită, interesele țării sale la conferința de pace.

O muncă atât de valoroasă nu putea rămâne neobservată. În anul 1919 Regina Belgiei o decorează cu Crucea ordului Elisabeta, iar guvernul francez cu Marele Cordon al legiunii de onoare. Aceasta din urmă decorație n'a avut-o dintre femei numai bunica Reginei noastre — Victoria regina Angliei.

Și mândrul nostru Bihor se grăbi a-i aduce prinosul de admirație și recunoștință ridicându-i în Oradea-mare o statuie.

Încălzindu-ne inimile în văpaia pilduirilor mărețe ale slăvitei noastre Patroane, să-i cerem dela Bunul Dumnezeu ani îndelungați, deplină sănătate, să-și poată împliri toate dorurile, că sinceră și luminată ajutoare a fost la îndeplinirea dorurilor noastre.

Trăiască împreună cu bravul nostru rege Ferdinand, trăiască și moștenitorul nostru iubit, trăiască întreaga dinastie!

Flori — Crysanteme.

Conferință ținută la deschiderea expoziției de crysanteme de secretara Reuniunii dna Elisa dr. Pavel Ștefanica.

Eternul decor a bătrânului pământ sunt florile, aceste fermecătoare fiice ale frumoasei zine: Flora. — Câtă plăcere simțim când după ceasurile grele de muncă de peste zi; ne putem delecta într'o grădină plină cu fel de fel de flori, cari se scaldă în admirabilele nuanțe ale diferitelor colori și într'un balsam înbătător. Câtă poezie găsește un suflet ales într'un câmp întins, liniștit, presărat cu mii și mii de flori de mac — roșii ca sângele — și cu mândre margherite albe.

După o iarnă grea, când natura nu ne înveselește ochii cu frumosul și verdele decor al ei, când nu vedem decât imensul cearșaf de zăpadă, ce se întinde ca un lînțoliu pe tot cuprînsul, câtă bucurie simțim când găsim un mic ghiocel, ivindu-se la primele raze de soare, sau când zărim sub iarbă ridicându-și căpșorul modesta și blînda vioarea. Ne vestesc doar primăvara, și cu ea zile pline de viață, de speranțe noi, de bucurii noi și de frumuseți noi.

Floarea seamănă mult cu inima omului. O floare înflorită e ca o inimă plină de viață și de speranțe, iar cea ofilită ne simbolizează inima moartă, zdrobită de durere.

În inima omului nobil se înșiruiesc diferitele virtuți și calități frumoase, ca și florile cele mai parfumate și delicatese într'un minunat parc. Iubirea de patrie, devotamentul, bunătatea, modestia, sunt tot atâtea flori ale unei inimi distinse.

Fiind diferite flori simbolul acestor virtuți și a altor lucruri abstracte s'a născut limbajul florilor, care pe timpul cavalerismului era foarte întrebunțat. Dacă nu voiai ca toată lumea să știe despre sentimentele tale, te foloseai de drăgălașele și discretele flori, vestițoarele dragostei tale. Cavalerul își chema dama la-dans prin o floare, dacă ea o primea era semnul că dansează cu el. Troubadourii primeau ca recompensă flori de aur și de argint.

Florile duc un rol însemnat în viața noastră. Nu este nici o manifestație — fie aceasta o modestă și intimă sărbătoare familiară, ori o grandioasă serbare socială, în care florile să nu aibă locul cuvenit. Toate serbările ne par mai frumoase dacă le facem în mijlocul acestor suave și gingașe ființe. În unele cazuri se face adevărată risipă cu florile. Vechii Romani, cheltuiau sume enorme pe flori la câte o masă festivă și puneau trandafiri și în bucate și în beuturi. Nici la cele mai triste, evenimente din viață nu lipsesc florile. Ultimul salut unei ființe iubitoare, care ne părăsește pentru totdeauna, îl cuprindem într'o cunună de flori, ele însoțesc pe iubitul nostru pierdut până în pământul rece și umed. Făcându-se din flori diferite parfumuri și oleiuri și în viața economică își au rolul lor destul de important. Mii și mii de oameni își câștigă pâinea de toate zilele, lucrând la extragerea parfumului din delicatele petale ale frumoaselor flori.

Cu cât un popor e mai înaintat în cultură cu atât și cultul florilor a luat un avânt mai mare, cultivându-se cele mai felurite flori și într'o floare sute și sute de varietăți.

Coloarea florilor depinde dela materia colorantă cese aflată în celulele plantei. Clima încă e hotăritoare. În apropierea polilor, coloarea pe care o întâlnim mai des e cea albă; la equator găsim flori cu colorile cele mai vii, pe când, mai sus, aceasta intensitate a colorilor scade.

Florile aveau rolul lor însemnat încă la popoarele vechi, așa rosa e considerată chiar de ei de „regina florilor“ care numire i-a ramas și până în zilele noastre. Dar pe lângă trandafirul cel malestos erau timpuri când și câte o alta

floare era la modă, așa în Franța într'o vreme crinul, apoi tot acolo sub Louis XIV. laleaua (tulipanul) — care și la Turci e floarea favorită, — mai târziu sub Louis XVI locul de frunte îl ocupă iar trandafirul, care era și floarea de mare însemnătate a Egiptenilor. — În o parte a Indiei se bucură de întâietate iasomia îmbătătoare, iar în Africa de nord reseda. Georginele, dhaliele admirabil colorate ne vin din Mexic, crinul din Palestina, hortensia e din Iaponia; tot aceasta țară fermecătoare e patria și a frumoaselor crysanteme.

În poezii florile încă ocupă un loc considerabil. Poezii tuturor vremurilor s'au ocupat de flori, exprimând admirația lor față de aceste ființe dragălașe. În poezia românească încă e cântată floarea; Coșbuc spune într'un loc:

„Și roșu se'ntinde prin vale
Năvalnicul mac“.

Tot Coșbuc are poezia: Floarea soarelui și macul, în care zice:

Se'ntrebau vorbind odată,

Două flori pe șes.

Vecinic stai îngândurată

Roșie și mândră floare!

Ce-ai pe suilet de te doare

Și suspini ades?

Stau așa! Mi-e dus și gândul

Și mi-e somn mereu.

Dar tu capul tău plecându-l

Pentru ce ești tot trudită?“

„Cum n'aș fi, căci nedurmită

Sunt în veci și eu!“

În deobște poezia populară e cunoscută că scoate cele mai plastice motive și comparații din lumea florilor.

„Frunză verde, doi bujori,

Are mama doi feciori.“

Sau:

„Foaie verde ș'o lalea,

Doamne la inima mea.“

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Apoi :

„Bădiță, floare gheorghină“

Și :

„Că mi-o voi preface

In fragedă floare,

Floare de cicoare

Cu ochi după soare“.

Iată ce spune flăcăul din Bihor :

„Nană, când oi muri eu

Vino la mormântul meu

Și-mi seamănă siminic

C'am fost tinăr și voinic.

Și-mi seamănă cărugele

C'am fost tinăr și cu jele“

Sau :

„Trandafir întinde fir

La nana pe cea șir,

Trandafiță 'ntinde viță

La nana pe cea uliță“.

Femeia, frumuseța ei, însușirile ei nobile, gingășia ei sunt asemuite cu cei mai frumoși copii ai zeiței Flora :

„Du bist wie eine Blume“

sau :

„Uită ce bujor de fată

Stai să te sărut odată“,

spune Coșbuc în La Oglindă.

In Nunta Zamfirei :

Eși Zamfira'n mers isteț

Frumoasă ca un gând răsleț

Cu trupu-i nalt, cu părul creț.

Cu pas ușor

Un trandafir în văi părea“.

Eminescu :

„Atât de fragedă, te-asemeni

Cu floarea albă de cireș

Și ca un înger dintre oameni,

In calea vieții mele eși“.

Reuniunea Femeilor române din Beluș a făcut azi începutul expozițiilor de flori prin o modestă expoziție de crysanteme. Scopul acestor expoziții nu este numai plăcerea și distracția, ci și răspândirea interesului și a dragostei pentru flori în cercurile cât mai largi ale femeilor, a căror gingășie stă mai aproape de ființele aceste superbe.

Dar nu e destul numai să le iubim și să ne delectăm în frumuseța și parfumul lor, trebuie să le știm și cultiva. Aceasta cere însă multă îngrijire și răbdare.

Dar dacă le avem aceste, ne vom bucura de farmecul și grația florilor noastre.

Una dintre cele mai frumoase flori — acum și modernă, — e crysantema. Patria ei e Japonia. Japonezii au un deosebit cult pentru flori, și în special pentru câteva flori. Din plăcere pentru aceste, țin și sărbători diferite. Florile de cireș sunt cele mai preferite, mai târziu urmează cameliile și azaleele. În Iunie admiră glycinele dar indeosebi irisurile.

Pe lângă florile de cireș însă floarea cea mai plăcută a lor este crysantema, care s'a cunoscut în Europa în anul 1688, au fost văzute primele exemplare în grădinele olandeze, cari însă au pierit așa că s'au într'oduce din nou în Europa în 1789. Tot în anul acesta un comerciant francez, Blancard din Marseille a adus din China 5 exemplare de diferite culori, însă dintre aceste numai unul a putut suporta calea cea lungă. Din acest exemplar s'au răspândit, apoi în grădinile din Franța. În China s'au ocupat cu mare grijă de cultivarea lor, și le-a reușit să producă 160 de varietăți. Amatorii englezi de aici și-au adus specii de diferite culori; mai târziu și societatea de horticultură din Londra s'a interesat de florile aceste frumoase. În 1825 în grădina din Chiswick — o suburbie a Londrei — s'a aranjat o expoziție cu 700 crysanteme înflorite, de culorile cele mai splendide și variate.

Acum, — indeosebi după admirabilele expoziții din Anglia, Franța, și Germania — Europa întreagă are un cult adevărat pentru crysanteme din cauza multelor culori și a formelor lor bizare.

La cultivarea lor scopul principal este, ca să avem exemplare cât de mari, iar ca să ajungem la aceasta, trebuie să le cultivăm sistematic și cu grije. Mlădițele tinere le așezăm primăvara sau la începutul verii în vase cu flori cu pământ bun nisipos, apoi le punem în grădină în pământ — cu vase cu tot — la loc cu mult soare. Până e frig noaptea le scutim de frig. Ca planta să fie mai puternică în Aprilie și Iunie tăiem mlădițele mai slabe, Mai târziu nu se poate că se alterează. Plantele trebuie legate pentrucă vântul le rupe foarte ușor;

Udatul e lucru principal la crysanteme. Niciodată să nu fie uscate. În zilele calde de vară trebuie udate de două ori. În August sau la finea lui Septembrie când se ivesc bobocii îi rupem toți numai la fiecare mlădiță lăsăm cel din vârf. (Planta nu trebuie să aibă mai mult de 3—4 crengi mlădițe). Cu cât pe plantă vor fi mai puține flori cu atât vor fi mai mari; ca să avem de tot mari lăsăm numai 1—2 flori. Deste vară e bine ca de 2—3 ori să strămutăm planta în alt și alt vas tot mai mărișor și când o așezăm a treia oră punem în pământ făină de oase și așchii de corn. La finea lunii Octombrie le scoatem din grădină și le aducem în camere. Pentru anul viitor din plantele bătrâne lăsăm numai mlădițe tinere fiindcă cele bătrâne nu sunt potrivite pentru producerea florilor mari și frumoase.

Cele mai simple crysanteme le așezăm de a dreptul afară în pământ, le lăsăm și peste iarnă acolo, și numai rar se întâmplă să înghețe. E bine să le acoperim cu ceva și atunci sunt scutite de tot.

Crysantemele înfloresc în timpul acela când alte flori abia sunt. Grădinele sunt pustii, decorul frumos al verii, a dispărut, frunzele ofilite cad vestindu-ne apropiata iarnă și atunci în atmosfera aceasta mohorită de toamnă apar înaintea noastră elegantele crysanteme.

Aceste flori și în locul cel mai pacinic — cimiterul — țin locul de frunte. Fiind înflorite pe ziua morților o mare parte a creștinilor din Europa decorează an de an mormintele dragilor lor cu aceste solii ale iernei, părând tot cimiterul o mare de lumină și crysanteme.

*Adresa omagială trimisă Măiestății
sale Regina Maria:*

Măiestății Sale Regina Maria

BUCUREȘTI.

„Reuniunea Femeilor Române din Beiuș și jur, întrunită în 29 Aprilie 1923 la a IV. Adunare generală, reamintindu-și faptele mărețe ale Maiestății Voastre, Vă roagă a primi prea grațios prinosul ei de recunoștință și admirație.

Sub lumina vie a gesturilor înălțătoare ale Maiestății Voastre, pentru dragostea de țară își va îndrepta pașii spre a se face vrednică și pe mai departe de înalta favoare a Maiestății Voastre Augusta sa Patroană.

Adunarea aclamă cu însuflețire și deplină supunere pe Maiestatea Voastră, pe viteazul nostru Rege Ferdinand și întreagă glorioasă Dinastie.

Beiuș, la 29 Aprilie 1923.

Preș. *Angela Selagian Butean.*

Cuvânt de deschidere

— rostit de dna preș. *Angela Selăgian*, la adunarea generală din 29 Aprilie 1923.

Preastimați oaspeți
Onorate membre!

Reuniunea noastră încheie azi al IV an al existenței și activității sale. La rândul nostru am căutat să facem totul ce ne-a fost cu putință în acest interval. Am îndrumat femeea română pe calea binelui și a frumosului, munca caritativă și culturală fiind punctele principale ale programului ce-l urmărim în temeiul statutelor noastre.

Doamnelor și Domnilor!

După Gambetta marea formulă modernă este: **Muncă, iarăș muncă și neconținut muncă.**

Ce bine se poate aplica formula distinsului învățat francez, mândrei și intinsei noastre țări.

Da, muncă, iarăș muncă și neconținut muncă se cere dela mic și mare: bărbat ori femeie, la înțărirea și păstrarea moștenirii binecuvântate, primită dela Atotputernicul pentru jertfele părinților, suferințele martirilor și vitejia eroilor nostri.

Resfoind istoria în trecutul neamului nostru găsim pagini nespuse de frumoase, cari ne oglindesc viu activitatea femeii române de altă dată.

Doamnele și jupănesele Oltea Maria, Elena lui Matei Basarab, Despina lui Neagoe, Elena lui Petru Rareș, Preda fiica banului Mihalcea și multe al-

tele erau mângăierea celor nenorociți, ocrotitoarele muncii femeiești; răspândeau cu ardoare învățătura și îndeplineau nenumerate fapte pioase. Mănăstirile și bisericile sunt pline de podoabe prețioase, daruri scumpe ale acestor inimi cu credință tare. Brodăriile și cusăturile jupăneselor din veacul al XV erau binecunoscute și îndeosăbi în Constantinopol le prețuiau mult aceste lucruri de mână. Româncele din secolul XVII erau încă și gospodine vestite încât călătorii străini laudau întotdeauna calitățile femeii române din trecut.

Și dacă femeia română din timpurile vechi prin faptele și munca sa aceeaș, aproape secole de arândul putu să folosească patriei sale; ce mult apreciată poate fi munca româncei de azi când emancipată deplin are atâtea câmpuri vaste deschise pentru validitatea aptitudinilor sale spre binele obștesc.

Trebuie să recunoaștem întâi, că munca este izvorul civilizației și bogăției unei țări și cu cât este mai mare numărul muncitorilor cu atât e asigurat mai mult progresul și ridicarea neamului. Lesne vom înțelege deci, că de priceperea femeii e nevoie și la propășirea neamului nostru. Lucrul ce ar fi să îndeplinească aceste ființe însuflețite va purta totdeauna pecetea izbândeii.

Numai răbdarea și stăruința duce lucrul la bun sfârșit. Ca să întărim în noi aceste trăsături ale sufletului femeesc n'avem decât să urmărim cu interes cald munca migăloasă ce constituie arta dela sate ale țărâncelor noastre.

Să ne deprindem a fi gata la ori-ce muncă dacă interesul patriei o cere.

Cea dintâi Româncă Augusta noastră Patroană Regina Maria ne dă cea mai înaltă pildă în această privință.

Fost-a santinela grațioasă ale tranșelor celor mai espuse, fost-a mângăierea răniților; luat-a

asupra sa sarcina grea a diplomației, împarte gri-
jile cărmuirii cu gloriosul ei soț regele Ferdinand.
Împărțește zilnic supușilor săi din comaora ei de-
bunătați sufelești: nu cunoaște oboseala, mun-
cește neconținut pentru binele țării.

Ori-ce ne-ar fi preocuparea să muncim cu
cinste. Lucrul cinstit ne înseninează ne înalță su-
fletele iar din satisfacția și mulțumirea ce ne-o că-
știgă resar idei nouă pentru binele familiei și a
umanității și prin ele pentru binele patriei.

Iar dacă vom socoti că ocupațiunea în socie-
tăți și reuniuni mai are puterea de a calma am-
bițiunile, de a ordona pasiunile, de a reglementa
temperamentele, ce mângăietoare poate fi pentru
noi știința, că împodobite cu virtuțile modestiei,
abnegațiunii și a temperanței — virtuți atât de nece-
sare păcii și înțelegerii — vom putea aduce adevăra-
tele servicii neamului,

La cazul că am fi învrednicite să lucrăm mult
foarte mult în epoca măreață a întregirii neamului,
tot nu e de ajuns. Trebuie să asigurăm continuita-
tea muncii. Poate fi o generațiune ori cât de har-
nică, ori cât de dornică de a face lucruri mari
și folositoare, dacă-i urmează alta care risipește
numai, care nizuește a trăi din truda altora, se
înțelenesc ogoarele stropite cu atâta sudoare, atâ-
tea lacrimi și atâta sânge.

Grija noastră cea mai mare să fie deci, Onorate
membre, formarea caracterelor, *cari se continue
generațiunea noastră muncind.*

Să-l jertfim tot prisosul sufletelor noastre pen-
tru zilele ce au să vie. Unirea tuturor în muncă
va face ca România întregită să răspândească
mulțumire între largile ei hotare și respect în afară.

Călăuzită de aceste gânduri am onoare a Vă
saluta cu toată căldura și deschid a IV-a Adunare
generală a Reuniunii noastre.

Proces verbal

luat în a IV Adunarea generală a Reuniunea Femeilor române din Eieuş şi jur finută la 29 Aprilie 1923. — De faţă membrele Reuniunii doamnele, domnişoarele şi domniile :

Vioara dr. Ciordaş prez. de onoare, Angela Selăgian prezidentă, Eufemia Ştefanica şi Livia dr. Cosma viceprezidinte, Iza Ardelean, Ana Ardelean, Mărioara Ardelean, Elenora Bistran, Barbara Bodin, Marica Bolcaş, Octavia Borlan, Elena dr. Bozac, Florica dr. Clavici, Elena Cinghişa, Irina Ciurdariu, Rosalia Cosma, Ana Costa, Maria dr. Donca-Barbara Gera, Eugenia Hubic, Lucia Marian, Rozalia dr. Mureşan, Letiţia Nagy, Silvia Papp, Cristina Papp, Maria Paplucă, Valeria Pavel, Elisa dr. Pavel, Veturia Popa, Amalia Popoviciu, Aurelia Raţiu, Elena Roşu, Valeria Ştefanica, Alesandru Gera, N. T. Cosma, Petru E. Papp, Moise Popoviciu, Victor Popoviciu. Ca oaspeţi: dnele şi domniile: Elena, Bardoşi, Victoria Constantinescu, Irina Cinghişa, Irina Glişa, Aurora Ghenţiu, N. Tufan, sblt. Băruşia, sblt. Cristea, Gavril Cosma, Valer Hetcou, It. Ilieşu, Teodor Mateiu Vasile Marchiş, dr. Gheorghe Mureşan, It. Petruşia, Gheoghe Pteancu, Ioan Quai, Camil Selăgian, Vasile Ştefanica, Ioan Roşu, Grigore Rişiu, Trăian Tămaş, Eftrem Ţigu, elevele şi elevii din clasele superioare ale liceului de fete şi băieţi.

1

Doamna prezidentă *Angela Selagian*, deschide Adunarea generală.

Dna prezidentă e viu aclamată.

2.

Pentru verificarea procesului verbal sunt rugate dnele E. Ştefanica şi Silvia Pap.

Se primeşte.

3.

Se dă cetire adresei omagiale
cătră M. S. Regina Maria, Au-
gusta Patroană a Reuniunii.

Adresa omagială este ascu-
tată în picioare și întreagă
asistență între urale însufle-
țite aclamă pe M. S. Regina.

4.

Doamna secretară *Elisa dr.*
Pavel citește raportul general
despre activitatea dezvoltată de
Reuniune în anul 1922/23.

Adunarea generală ia la
cunoștință cu multă plăcere
acest raport și-l aprobă.

5.

Doamna secretară în absența
dnei Elena Ardelean cassiera
Reuniunii face raport despre
cassa Reuniunii.

Adunare generală apropă
cu mulțumire bilanțul prezentat

6.

Comisia de revizuire prin
dna Valeria Pavel raportează
că a revizuit atât documente-
le cât și bilanțul găsindu-le
în deplină regulă.

Adunarea generală aprobă
raportul comisiei de revizuire.

7.

Fiind bolnavă dș. V. Butean
bibliotecară, care a compus ra-
portul despre bibliotecă, doam-
na bibliotecară A. Popoviciu
citește raportul acesta

Adunarea generală ia act cu
mulțumită despre donațiunile
făcute și starea bibliotecii.

8.

Doamna prezidentă propune pentru aprobare lista membrilor provinciale cumurmează:

Ardelean Veturia, Delani, Bogdan Melania, Cărpinet, Bolcaș Veturia, Pocola, Botișel Antonia, Șteiu, Ciumpe Emilia, Răbăgani, Catone Maria, Forău, Gavra Irma, Vașcău, Ghențiu Zina, Pocola, Goina N. Mizieș, Iluțiu Mărioara, Finiș, Marian Ana, Vintir, Marta Cornelia, Drăgești, Moga Elena, Cărăsău, Papp Lucreția, Pocioveliște, Dintea Margareta, Șuncuiuș, Dinteru Sidonia, Remetea, Popa Maria, Criștior, Popoviciu N; Șeghiște, Popoviciu Elisabeta, Saca, Popoviciu Melania, înv. Burda, Selăglaș Silvia, Rogoz, Șuta Veturia, Remetea, Tămăian Iuliana, Sămbățișag, Vlaicu Magdalena, Uilac.

Lista prezentată e primită fără schimbare, se aleg deci cu aclamare 24 membre provinciale pentru Comitet.

9.

Depărtându-se dna maior Ciocăltău, comitet în locul ei prezidenta în temeiul statutelor invită dintre membrele ajutoare ale comitetului pe dna Elena Roșu.

Se primește cu unanimitate.

10.

Doamna prezidentă propune și pentru anul viitor în comisia de revizuire pe dnele Valeria Pavel, Maria Cosma și dsoara Irina Ciurdariu.

Se primește propunerea doamnei prez. și se realeg dnele sus amintite.

11.

Doamna secretară citește scrisoarea trimisă, dela Uniunea Fem. rom. în care Reuniunea noastră e învitată la congresul ce se va ținea la Alba-Iulia.

Alegerea delegatelor s'a amân timer pe ziua de 6 Malu a. c.

12.

Dna prezidentă *Angela Selăgian* face cunoscut, că din *Fondațiunea Dr. I. Ciordaș* intenționează a ridica suma de 1000 Lei pentru a reproduce fotografiile martirilor Dr. I. Ciordaș și Dr. N. Bolcaș pe cărți poștale. Prin răspândirea acestor fotografii Reun. face un gest întreit ; îndeplinește un act de prietate față de martirii noștrii, ajută la întărirea sentimentului național și patriotic, realizează un modest câștig pentru Reuniune.

Se i-a cu multă plăcere la cunoștință și se aprobă.

13.

Dna prezidentă cere aprobarea în principiu ca Reuniu-

nea pe sezonul de vară să realizeze ceva confort pentru băi în liber.

Propunerea se primește în principiu.

14.

Nefiind alte obiecte doamna prezidentă încheie cu următoarele :

Onorată adunare generală!

Fiind toate obiectele puse la ordinea zilei cu mulțumire rezolvate, îmi rămase numai plăcută datorie de ce exprima adânc simțită recunoștință a Reun. și în special a comitetului dnei Vioara dr. Ciordaș președintă de onoare. Sufletul ales al Dvoastră doamna președintă de onoare pătruns de ideile marelui martiri, a vrednicului soț al Dvoastră și înțeleptul consilier al nostru Dr. I. Ciordaș a înțeles ca nimeni altul valoarea muncii noastre și ați ajutat bunul mers al însoțirii noastre în așa fel, în cât am fi ingrute întrelăsând ocasiunea aceasta de a ne arăta recunoscătoare. Dece bunul Dumnezeu să fiți răsplătite pentru jertfele aduse nouă și gringășia inimei D-voastre, cu multe bucurii și dulei mângâieri. Mulțumesc preastimațiilor oaspeți și onoratorilor membre pentru interesul dovedit la toate întrunirile, și Vă rog să manifestați aceeași pricepere și însuflețire pentru munca noastră și în viitor.

Progresul unei însoțiri depinde și dela numărul membrilor. Vă rog deci binevoii a Vă înscrie cât de multe și mulți în Reuniunea noastră.

În nădejdea unui rodnic nou an de muncă închid a IV-a Adunarea generală.

Raport

general despre activitatea „Reuniunii Femeliilor române din Beiuș și jur“.

28 Malu 1922—29 Aprilie 1923

Activitatea Reuniunii în al patrulea an de existență s'a desfășurat cași în ceialalți ani, întră o activitate caritabilă și alta social-culturală. Reuniunea a implinit prin activitatea sa o parte din scopurile sale precizate în statute — credem — spre mulțumirea tuturor, după modestele noastre mijloace și puteri.

Ideia sulevată la Adunarea generală trecută de d-na președin-ta Angela Selăgian s'a înfăptuit în parte în anul acesta: Reuniunea noastră are o „Vatră“, așa am numit-o camera modestă în care am așezat mobila primită dela dna președintă de onoare Viora dr. Ciordaș și biblioteca Reuniunii. Dar ideia, ca aceasta Vatră să servească ca locuință, un fel de pension pentru femelle în trecere prin Beiuș nu se poate realiza de tot, până ce nu vom avea mai multe dar cel puțin 2 camere la Vatră și avându-le aceste să dispunem de mijloace ca să le putem mobila cu cele mai strict necesare.

Credem, că am face și un lucru folositor, dând femeliilor singuraticice cari nu bucurosi se duc la hotel în schimbul unui preț moderat un adăpost, o adevărată vatră. Să dea Dumnezeu ca visul acesta să-l vedem implinit cât de curând! Mulțumim dlui Eugen Nyéki care ne-a stat în ajutor la înfăptuirea prea modestei noastre Vetre și dlui administrator al asilului N. Roxin care a oferit pentru Vatra noastră o cameră din locuința sa în mod gratuit.

Reuniunea și-a ținut de distinsă datorie, să serbeze în mod demn ziua de 29 Octombrie aniversarea nașterii M. Sale Regina Maria, grațioasa Patroană a societății

noastre. La oarele 11 $\frac{1}{2}$, fiind de față un public numeros și toate oficialitățile — s'a ținut serbarea, care a deschis-o cu o frumoasă cuvântare dna președintă Angela Selăgian. A urmat apoi:

2. Elena din Ardeal: Reginei, versuri spuse de dș. Cornelia Dușe.

3 a) Mendelsohn: Lied ohne Worte; b) Boccherini; Menuette, quartet exec. de domnii Ioan Bușția, Gheorghe Meze, Cornel Meze și B. Radovan.

4. Recitări, dl. sublt. Albulescu.

5. Mendelsohn: Wasserfahrt, quartet exec. de dnii Ioan Bușția, Gheorghe Meze, Cornel Meze B. Radovan.

6. Muntean: Înclinare, versuri spuse de dna Maria dr. Donca.

Întreaga serbare a fost o deosebit de caldă manifestație a sufletului nostru pentru Augusta Patroană Regina Maria.

Serbarea ținută în onoarea M. Sale era să fie împreunată cu o expoziție de crysanteme, dar fiind timpul nefavorabil aceasta a trebuit amânată.

Expoziția a fost prima de felul aceasta în orașelul nostru. Am adunat vre-o 350 crysanteme, vrăjiad sala de gimnastică a Liceului de fete într'o fermecătoare grădină de flori. Expoziția s'a deschis în 5 Noiembrie cu o conferință despre florile aceste frumoase și nobile, ținută de secretara Reuniunii. Deschiderea a fost împreunată cu un ceaiu. A luat parte aproape întreagă societate românească improvizând o seară deosebit de plăcută și animată. — Expoziția s'a închis în 12 Noiembrie, iar cu un mic ceaiu când cași la deschidere a domnit veselie și bună dispoziție. La închidere am putut saluta în mijlocul nostru pe P. S. S. Episcopul gr. cat. al Orăzii-mari: Dr Traian Valeriu Frențiu. A mai vizitat expoziția și dl general. Petala, care întâmplător trecuse prin Beiuș în zilele acele.

Reuniunea prin expoziția aceasta a servit trei scopuri. Unul: propagarea frumosului, altul: propagarea dragostei pentru flori la femeile noastre, și al treilea adunarea sumei.

necesare pentru cheltuielile avute cu îmbrăcarea copiilor săraci la Crăciun. Cum le-a ajuns, primele două, rămân să judecați D-voastră, al treilea a reușit pe deplin. La expoziție intratele au fost 5995 Lei, cheltuielile cu aranjatul ei 1330 Lei — din aceștia însă în preț de 300 Lei s'au cumpărat flori dela Oradea-mare din care sumă s'a realizat iar un câștig curat de 100 Lei. Din venitul curat: 4701.75 Lei s'au folosit pentru pomul de Crăciun al copiilor săraci. Restul de 200 Lei s'a adăugat la fondul disponibil. Din bunăvoința domnilor dr. Ioan Bozac și Petru Erdelyi s'a fotografiat expoziția și s'au făcut 200 ilustrate a căror cost a fost 218 Lei și s'au vândut toate cu peste 400 Lei, realizându-se câștig curat de 200 Lei. Domnilor amintiți li se exprimă deosebită mulțumită și pe aceasta cale.

Șezătoarea Reuniunii ținută la 4 Februarie a avut programul:

1. Femeia în literatura română, conferință ținută de dna Ana Bucur profesoară.

2. a) Maillart: Arie din Clopoțelul eremitului

b.) Bredicean: Doine

cântate de dna Lucia dr. Păscuțiu cu acomp. la pian

3. a) Smith Sidney: Pas redoublé

b) Mureșan: Cimpoiul

exec. la pian de dș. Aurelia Rațiu.

4. Versuri spuse de dna Lucia dr. Păscuțiu

5. Sindrofie la dna Sevastița.

PERSOANELE:

Sevastița dna Florica dr. Ciavici
Mutulică dl. Ghiță Cosma
Zoița dș. Miți Cinghița

Ceaiul I s'a aranjat în 18 Martie, cu un mic program:

1. a) Schubert: Wiegenlied

b. Mozart: Menuette

quartet exec. de dnii I. Bușiția T. Nagy, Gh. Meze și C. Meze.

3. a) Mozart: Favorite — Menuette b) Haydn: Ron-do quartet exec. de dnii I. Bușiția T. Nagy Gh. Meze și C. Meze.

4. Versuri spuse de dl. Ghiță Cosma,

La ceaiul al doilea aranjat la 22 Aprilie au spus versuri dș. Valeria Popa și dl Ioan Quai, domnii Ioan Bușiția

Teodor Nagy, Gheorghe Meze și Cornel Meze au executat câteva quartete. Dl Teușan Ioan a cântat doine, în fine dna Letiția Nagy a spus un monolog drăguț: Nevăstică de o zi.

Ceaiurile și Șezătoarea aranjate de Reuniune au reușit foarte bine,

Toate având nu caracter mai intim s'au desfășurat într'o atmosferă plăcută așa că fost mult apreciate de publicul nostru. Intratele la Șezătoare și ceaiuri au fost Lei: 6159, iar cheltuielile, cu aranjatul lor, apoi încă alte spese avute în decursul anului fac 2215, așa că la fondul disponibil s'au depus 3874 Lei.

La ceaiuri și expoziție membrele Reuniunii au dovedit un interes deosebit pentru societatea noastră, întrecându-se în a dărui flori, obiecte de tombolă, prăjituri, rom, zahăr și alte lucruri, cari s'au vândut în favorul Reuniunii așa că de ex. la expoziția de crysanteme numai din florile donate de membre s'au încasat 400 Lei. iar din tombolă 646 Lei.

Reuniunea ține să mulțumească tuturor cari au contribuit prin darurile lor la succesul material al ceaiurilor și expoziției, doamnelor: Viora dr. Ciordaș, Angela Selăgian, Iza Ardelean, Mărioara Ardelean, Gabriela Artal, Elena dr. Bozac, Veturia Butean, Maria Bolcaș, Marica Bolcaș, Eleonora Bistran, Ana Bucur, Octavia Borlan, Livia dr. Cosma, Iustina Chidioșan, Florica dr. Ciaviciu, v. Maria Ciaviciu, Irina Ciurdariu, Fl. Cernău, Ana Costea, Elena Cinghița, Maria dr. Donca, Barbara Gera, Luiza Ghedeon, Elena Glița, Iolanda dr. Hetcou, Eugenia Hubic, Ana Killner, Cornelia Kralik, Maria Lazar, Lucia Marian, Rozalia dr. Mureșan, Nina Malorescu, Letiția Nagy, Rozalia Némét, Otilia dr. Nyes, Paulina Oros, Maria Palladi, Tina dr. Papp, Maria Gh. Papp, Silvia Papp, Maria Papluca, Miși dr. Pășcutiu, Elisa dr. Pavel Elisabeta Pelloni, Elfrida dr. Pinteru, Amalia Popoviciu, Salvinia Popoviciu, Irina dr. Poynar, Olimpia Predescu, Florica Quai, Rozalia Rîșiu, Aurelia Rașiu, Eufemia Ștefanica, Valeria Ștefanica, Aurora Tămaș, Viorica Teușan, Lucreția Vidican, Lucreția Valda, apoi dnului rec-tor Augustin Magyar și domnilor comercianți români.

Se mai mulțumește doamnelor și domnișoarelor cari au dat mână de ajutor la aranjarea serbărilor sau la vânzarea diferitelor lucruri: Angela Selăgian, Eufemia Ștefanica, Elena Ardelean, Mărioara Ardelean, Eleonora Ardelean, Elena dr. Bozac, Veturia Butean, Octavia Borlan, Elena Bardoși, Irina Ciurdariu, Florica dr. Ciavici, Ana Costa, Maria dr. Donca, Letiția Nagy, Luiza Ghedeon, Aurora Ghențiu, Aurelia Isac, Irina Giliția, Lucia Marian, Elisa dr. Pavel Veturia Popa, Silvia Papp, Tina dr. Papp Amalia Popoviciu, Sofia Poynar, Valeria Ștefanica, Aurelia Rațiu.

Reuniunea aduce sincere mulțumiri, doamnelor domnișoarelor și domnilor cari și-au dat prețiosul concurs în programul șezătoare și ceaiurilor: Ana Bucur, Lucia dr. Pășcuțiu, Florica Ciavici, Maria dr. Donca, Letiția Nagy, Amalia Popoviciu, Aurelia Rațiu, Cornelia Dușe, Miți Cinghița, Valeria Popa sblt. Albulescu, Ioan Bușiția, Ghița Cosma, Teodor Nagy, Gheorghe Meze, Cornel Meze, Ioan Quai, Ioan Teușan.

Reuniunea mulțumește încă Reverendisimilor domni canonici Alexandru Gera rectorul internatului de fete și Vasiliu Ștefanica directorul Liceului de băieți pentru că au binevoit a ceda salele de gimnastică a liceelor de câte ori am cerut-o; superiorităților internatelor gr. catolice de băieți și fete cari ne-au pus la dispoziție toate cele trebuincioase cu cea mai mare bunăvoință și dnului Teodor Matei care a binevoit a da prețiosul concurs prin asistarea la cassa Reuniunii în toate ocaziunile.

În fine se mulțumește onoratului public din Beiuș pentru însuflețirea cu care todeauna a binevoit a lua parte la manifestațiunile Reuniunii în număr așa de frumos în-cât a asigurat astfel reușita atât morală cât și materială a acestora.

Reuniunea a luat parte activă la serbarea aranjată de societatea Înfrățirea dr. Ciordaș la 16 Aprilie 1923 în amintirea martirilor din Beiuș dr. Ioan Ciordaș și dr. Nicolae Bolcaș. Versurile „Martirii” le-a spus cu mult sentiment dna Aurora Ghențiu. Am depus tot atunci și coroană pe mormântul lor; a doua zi de Crăciun cu ocaziunea ma-

nifestațiunii aranjate de studenții universitari am depus din nou una. Din florile expoziției am depus iarăși o coroană pe mormintele lor și cu aceasta ocaziune și pe mormintele eroilor Ioan Petra și dr. Iosif Butean.

Prin aceste am schițat activitatea socială a Reuniunii noastre.

Și în anul acesta ca în anii trecuți Reuniunea a îmbrăcat la Crăciun copiii săraci din școlile primare. Spre acest scop s'au întrebuințat banii intrați la expoziție și încă 257 Lei din suma de 320 Lei, daruri benevole pentru pomul de Crăciun. Total s'a cheltuit pentru pomul de Crăciun 4960 Lei, adăugându-se 262 Lei rămași (dela expoziție și pomul de Crăciun, la fondul disponibil.

Pentru pomul de Crăciun a primit încă Reuniunea făină, ouă, prăjituri, rom, lapte, zahăr dela următoarele doamne: Viora dr. Ciordaș, Angela Selăgian, Elena Ardelean, Iza Ardelean, Maria Bolcaș, Livia dr. Cosma, Ana Coste, Florica dr. Clavici, Maria Clavici, Iustina Chidioșan, Maria dr. Donca, Gizela Erdelyi, Barbara Gera, Gabriela Kovács, Iolanda dr. Hetcou, Lucia Marian, Bibiana Moldovan, Maria Papluca, v. Gizela Pap, Irma dr. Poynar, Veturia Popa, Elena Pinteru, Elisa dr. Pavel, Aurelia Rațiu, Eufemia Ștefanica. Dl. Gheorghe Pteancu profesor a dăruit 67 kg. făină pentru cozonaci; opinci au dăruit dnii N. Bolcaș, Ilarie Crișan. Roman Cristian, N. Hoza, Constantin Ignat, N. Lazar, Vajda.

S'au împărțit îmbrăcăminte la 70 copii și anume; 36 haine p. fetețe 14 costume p. băieți, 21 p. opinci 3p. ghete, 9 cămăși, 9 p. pantaloni. Fiecare copil a primit încă cozonac, mere, nuci, prăjituri. Impărțirea darurilor s'a făcut în sala de gimnastică a Liceului de băieți unde era ridicat un frumos pom de Crăciun decorat de doamna Elena dr. Bonac și dsoarele Valeria Ștefanica și Veturia Butean. Serbarea s'a început cu o cuvântare adresată copiilor de către dna președintă Angela Selăgian. Cl. VIII a liceului de băieți au jucat Vifleimul, copiii au colindat, recitat, o fetiță a mulțumit Reuniunii pentru darurile primite. Distribuirea a făcut-o dna Eugenia Hubic, ajutată de doamnele Ana Arde-

lean, Mărioara Ardelean, Veturia Butean, Aurelia Isac, Florica dr. Ciavici, Elena Pinteru, Maria Dapluca, Eufemia Ștefanica, Valeria Ștefanica.

Confecționarea hainelor a condus-o și în anul acesta cu multă pricepere și devotament dna Eugenia Hubic, care a croit toate hainele și a cusut mai multe, Au cusut încă doamnele și domnișoarele Angela Selăgian, Elena dr. Bozac, Veturia Butean, Florica dr. Ciavici, Elena Crainic, Ana Costa, Lucia Marian, Iolanda dr. Hetcou, Aurora Ghențiu, Maria Gh. Papp, Elisa dr. Pavel, Florica Quai.

Dna Eugenia Hubic a supravegheat și pregătirea cozonacilor. În ajunul Crăciunului dnele Elena Ardelean, Mărioara Ardelean, Octavia Borlan, Bibiana Moldovan, Irma dr. Poynar, Veturia Poșta, Olimpia Predescu, în frunte cu dna președintă au fost la spital, unde au împărțit cozonaci, mere, nuci, prăjituri, ceaiu, țigări și 7 părechi opinci. Cu lacrimi în ochi au ascultat bolnavii Vifleimul și au primit darurile împărțite de doamne, mulțumindu-le pentru bucuria mare, de care au avut parte. Au primit daruri 87 bolnavi. Au fost ajutate de membrele Reuniunii din Noiembrie până acum de câte 2 ori pe săptămână o familie bătrână și două femei singuratice cu alimente și cu 10 kg făină la Paști.

Mulțumește Comitetul Reuniunii tuturor, cari prin darurile lor au contribuit la bucuria copiilor și a bolnavilor; în special i se exprimă recunoștință și mulțumire pentru durul de 1000 Lei dat pentru pomul de Crăciun P. S. Sa Episcopul gr. cat. al Orăzii-mari, dr. Traian Valeriu Frențiu.

Mulțumește apoi tuturor doamnelor și domnișoarelor cari au dat mână de ajutor la serbarea pomului de Crăciun, îndeosebi dnei Eugenia Hubic, care a îndeplinit cel mai greu lucru, prin confecționarea hainelor.

În Octombrie a anului trecut la recercarea Dnei Maria Baiulescu președinta Uniunii F. r. din Brașov, am trimis 1000 Lei pentru a contribui la darul comun ce era să se facă M. Sale Regina Maria cu ocasiunea încoronării. Darul însă nu s'a făcut și despre întrebuițarea sumei se va hotărî la viitorul Congres al Uniunii sau ni se va restitui ulterior.

Reuniunea a dat 200 Lei studenților universitari din Beiuș, pentru monumentul martirilor dr. Ioan Ciordaș și dr. Nicolae Bolcaș.

Reuniunea a primit în administrația sa biblioteca Traian Moșoiu de 111 volume, dăruită pentru Beiuș de societatea „Cele Trei Crișuri” Oradea-mare.

Anul acesta înregistrăm cu multă bucurie o frumoasă donațiune și anume 15000 Lei. Aceasta sumă a rămas dela societatea „Fondul Jertfelor liniei de demarcație” Sibiu. Dna Catinca Bârseanu președinta acestei societăți și dna Veturia Lăpădat au binevoit a dăruia aceasta sumă Reuniunii noastre sub numele de fundațiunea „dr. Ioan Ciordaș”. Suma e depusă la Banca Agrară. Doamnelor și societății amintite li se aduce deosebita recunoștință și mulțumită a Reuniunii și pe aceasta cale. Grație acestei donațiuni se înregistrează un spor atât de frumos în averea Reuniunii.

Banii acestia la propunerea dnei președinte care propunere a fost aprobată de Comitet în ședința din 7 Iulie, servesc de bază fondului pentru înființarea unui azil, care ar adăposti bătrâni neputincioși.

În ședința Comitetului din 7 Iulie 1923 s'a aprobat, ca din fondul acesta să poată lua membrele o sumă și aceasta să o învârtască, câștigând astfel la fiecare sută o sumă oareșcare, neasămănat mai mare decât cât ar aduce în bancă în timpul acela, ca așa fondul să crească mai repede. Câteva membre au scos sume diferite și au câștigat cu ele destul de frumos, una într'un fel alta în altul. Așa dna președintă Angela Selăgian a folosit 300 Lei, a câștigat cu ei 166 Lei; Elena Ardelean 500 L. a câștigat 50 Lei; secretara Reuniunii 400 lei a câștigat 25 lei, Valeria Ștefănică 200 Lei cari i-au adus încă 100, Maria dr. Donca 560 lei, cu cari a câștigat 116 Lei. Așa că total s'au folosit 2560 lei și în timp de 2 luni cu acești bani s'a realizat un câștig de 472 lei (în bancă în timpul acesta ar fi adus vre-o 20 - 30 lei). Se mulțumește doamnelor cari sunt așa de zelose, că și în felul acesta lucrează la augmentarea fondurilor Reuniunii.

Societatea noastră a primit în anul acesta dela librăria „Doina“ cărți în valoare de 250 Lei. Inregistrăm încă : 300 Lei dela dna Otilia dr. Nyes spre cumpărarea alor 2 părechi ghetе pentru copii ; apoi câte 100 Lei dela dnele ; Angela Selăgian, Maria Bolcaș, Cornelia Mursa Oradea-mare, văd. Adelina Popoviciu, Ceica. O doamnă a rescumpărat prăjiturile la ceaiu cu 100 Lei.

Primească marinimoșii donatori cele mai sincere mulțumiri din partea noastră.

Reuniunea a ținut ca să-și exprime profundul său omagiu Augustei Patroane M. Sa. Regina Maria, trimițând telegrame cu ocasiunea încoronării, zilei de naștere, la anul nou. M. Sa a binevoit a răspunde prea grațios.

Membre nouă s'au înscris 2, una membră pe viață, alta membră regulată și un membru ajutător.

Sedințe a ținut Reuniunea 7, dintre cari 3 plenare și 4 ale Comitetului.

BCU Cluj Membri Reuniunii sunt:

Membre fondătoare	—	—	—	—	—	—	—	5
Membre pe viață	—	—	—	—	—	—	—	30
Membre regulate	—	—	—	—	—	—	—	76
Membri ajutători ;	—	—	—	—	—	—	—	6

Numărul actelor a fost 46.

Ringăm că Adunarea să ia act cu aprobare despre raportul înaintat.

BEIUȘ la 29 Aprilie 1923.

Angela Selăgian Butean
prezidenta R. F. R.

Elisa dr. Pavel Ștefanica
secretara R. F. R.

INTRATE

Circulația în anul de gestiune 1922/23

CASSA

EȘITE

1	Saldul din anul precedent	1464	1	Cheltuieli diverse	284
2	Taxe dela membre	635	2	Tipărirea anuarului (pe 2 ani)	2500
3	Dela șezători, expoziție și cealuri	12616	3	Dar M. S. Regina cu ocazia încoronării	1050
4	Economii pt. fond. Ciordaș (din bani învârtiți)	472	4	Cheltuieli la șezători și cealuri	3771
5	" din catrințe (Dna Selagian)	400	5	Pomul de Crăciun orf. și ajutor săracilor	4959
6	Dăruiți și diverse	880	6	Pentru monument și cunună marțrilor	251
7	Contribuiri pentru plățirea anualelor	832	7	Saldul casei fondnl. disponibili	4947
8	80% din interesele fondl. inalienabil. conf. stat	359			
	Interese capit. 53. ⁷⁰ +49 ⁶³	103			
		17762			17762
		60			60

Beluș la 29 Aprilie 1923.

p. casieră: **Elișa Dr. Pavel**
sect. R.

Am controlat și am aflat în deplină regulă:

(ss) **Valeria Pavel,**

(ss) v.ăd. **Maria Cosma.**

s) **Irena Ciurdariu.**

BILANȚUL

la 29 Aprilie 1923.

PASSIVE

ACTIVE

1	Fondul inalienabil libel 412 Banca Agrară	9841	60	Saldo avere curată	50463	15
2	" " Dr. I. Ciordaș " 677	17106	—			
3	100 Acțiuni (Banca Agrară) Dr. I. Ciordaș	10000	40			
4	Dividenda dela acțiunile f. Dr. I. Ciordaș	363				
5	Fondul Școala prof. Viora dr. Ciordaș	1129	30			
6	Fondul Orfanii din Beiuș	1627	50			
7	Fondul Pianului	380	60			
8	Fondul Disponibil	4946	50			
9	Fondul Mobilier	3530	—			
10	Biblioteca (454 volume) sporit cu 50 volume față de anul trecut	1538	25			
		50463	15		50463	15

Beiuș la 29 Aprilie 1923.

(ss) p. cassieră: Ellsa Dr. Pavel
sect. R.

Am controlat și am aflat în deplină regulă:

(ss) Valeria Pavel,

(ss) văd, Maria Cosma.

(ss) Irena Ciurdariu.

Raport despre bibliotecă.

Onorată Adunare generală!

Despre biblioteca noastră în acest an Vă pot raporta următoarele :

Propunerea din ultima adunare generală cu privire la biblioteca ambulantă am realizat-o trimițând la Feniș, la Dna Mărioara Ilușiu, membră a Reuniunii noastre 40 volume potrivite pentru sate. Precum ne referează d-na Ilușiu, au fost primite și cetite cu plăcere. În prezent biblioteca aceasta e predată prin o țărancă deșteaptă : Marta Hus, dnei preotese Hălbac din Curățele pentru îngrijire și distribuire. Văzând că realizăm un scop folositor prin circularea bibliotecii noastre, munca aceasta o vom continua și în viitor.

În anul acesta s'au făcut următoarele dăruiri de cărți: Librăria „Doina“ 29 opuri în valoare de 250 lei, dna Maria Dr. Donca 6 volume și 12 numeri din Pagini alese, dna Eliza Dr. Pavel 2 opuri.

S'a cumpărat 1 carte în valoare de 36 lei. Așadar în acest an biblioteca s'a sporit cu 50 volume, în preț de 352'90 lei.

Am primit apoi gratuit revista: Curierul artelor, ziarul Gazeta Transilvaniei și Albina, iar dela dna Eliza dr. Pavel Nr. 4 din „Cosinzeană“, anul 1923.

Azi avem cu totul 454 volume în valoare de 1538.29 lei și ziarele amintite.

Țin să exprim în numele Reuniunii mulțumită călduroasă tuturor dăruitorilor marinișoși.

Onorate membre! Acum avem vatră, unde e așezată și biblioteca, Vă rog ca în ziua de Marți d. m. între orele 5—7

să cercetați biblioteca, îndeosebi că luând Reuniunea în pa-
za și grija sa biblioteca Traian Moșoiu, avem favorul se
o putem întrebuința și aceea și astfel veți putea gusta și
mai multe lucrări valorase ale literaturii noastre. — Una
din bibliotecare va fi totdeauna prezentă în orele fixate.

Rog Adunarea generală să binevoiască a lua cu a-
probare la cunoștință acest raport.

Beiuș, la 29 Aprilie, 1923.

Veturia Butean
bibliotecara Reuniunii.

Biblioteca

Cărți donate.

de la a III. adunare generală, până azi:

1.	I. Botez : Civilizația engleză.	— — — — —	Lei	14. —
2.	Ō. Iosif : Căntece	— — — — —	"	16. —
3.	N. Iorga : Istoria Rmănilor în chipuri și icoane	— — — — —	"	40. —
4.	D. Anghel : Poezii	— — — — —	"	20. —
5.	I, L. Caragiale : Teatru, vol. I.	— — — — —	"	20. —
6.	Eminescu : Geniu pustiu.	— — — — —	"	18. —
7.	I. Verne : Lupta pentru milloane	— — — — —	"	20. —
8.	Smara : Băiatul mamei	— — — — —	"	15. —
9.	Ț. Giurgea : Pribegie	— — — — —	"	5. —
10.	Pierre Loti : Descari de Islanda	— — — — —	"	17. —
11.	E. Lovinescu : Scenete și fantasii	— — — — —	"	7. —
12.	G. Rotică : Cântarea suferinței	— — — — —	"	5. —
13.	I. C. Fundescu : Anecdote populare	— — — — —	"	8. —
14.	Edm. de Amicis : Cuore	— — — — —	"	8. —
15.	L. Leist : Napoleon I.	— — — — —	"	6. —
16.	R. Wagner : Olandezul sburător.	— — — — —	"	1. 30
17.	I. Boteni : În zile de vacanță	— — — — —	"	1. 30
18.	Gh. Sylvan : Bătrânul Dan	— — — — —	"	3. 90
19.	H. G. Lecca : Căinii	— — — — —	"	1. 30
20.	Max Bernstein : Cheia de aur	— — — — —	"	1. 30
21.	I. Minulescu : Casa cu geamurile portocalii	— — — — —	Lei.	1. 30
22.	Wildenburch : Doi Trandafiri	— — — — —	"	5. 20
23.	Anestin : Romanul cerului	— — — — —	"	2. 60
24.	R. Bazin : Povestiri duloase	— — — — —	"	1. 30
25.	Vasile Pop : De dragul celor mici	— — — — —	"	1. 30
26.	Dr. C. I. Istrati : București—Cairo	— — — — —	"	2. 60
27.	N. Bel diceanu : Povestiri mărunte	— — — — —	"	1. 30
28.	D. R. Rosetti (Max) : Povețe către săteni	— — — — —	"	2. 60
29.	O. Goga : Poezii	— — — — —	"	1. 60

Donate de **Librăria Doina.**

30.	Zaharia Bărsan : Sirena. — Jurământul	— — — — —	Lei.	15. —
31.	Maria, Regina României : Dor nestins	— — — — —	"	12. —
32.	O Densușianu : Flori alese	— — — — —	"	7. 50
33.	D. R. Rosetti (Max) : Povețe către săteni	— — — — —	"	2. 50
34.	I. Bianu : Momente culturale	— — — — —	"	1. 50
35.	Eug. Müller : Animalele celebre	— — — — —	"	1. 50
36.	Sandu — Aldea : Nuvele	— — — — —	"	1. —
37.	Enache Văcărescu : Poezii	— — — — —	"	1. —

38. Vasile Alexandri : Dridri — — — — —	„	2. —
39. Nicolae Iorga : Neamul românesc din Ardeal — — — — —	„	2. —
40. Alexandru Odobescu : D-na Chiajna — — — — —	„	2. —
41. L. Caragiale : Chir Ianulea — — — — —	„	2. —
42. I. Popovici — Bănăţeanul : In lume — — — — —	„	2. —
43. I. Popovici — Bănăţeanul : Din viaţa meseriaşilor — — — — —	Lei	1. —
Ardeleni — — — — —		
44. Dăgini Alese : Români din patru unghiuri — — — — —	„	3. —
45. Al. Macedonski : Năluci din vechime — — — — —	„	1. —
46. C. Negruzzi : Povestiri — — — — —	„	1. —
47. Maria Cunţan : Poezii — — — — —	„	2. —
Donate de d-na Maria Dr. Donca,		
48. Gavril Bodnariu : Hârburi risipite — — — — —	Lei	5. —
49. Dr. I. M. Jarnik : Pavel Cătană — — — — —	„	2. —
Nr. 4, 1923 din revista : Cosinzeana		
Donate de d-na Eliza Dr. Pavel		

Cărţi cumpărate

1. Adela Xenopol : Uragan — — — — — „ 36. —

Reviste şi ziare primite gratuit :

Curierul Artelor, Gazeta Transilvaniei, Albina.

Lista

membrelor „Reuniunii femeilor române din Beiuș și jur“.

Membre fondatoare:

Viora dr. I. Ciordaș
Elena Ardelean
Florica dr. Ciavici.
Livia Ignat
Maria Papluca

Membre pe viață:

Elena dr. Aciu. Șimleu.	Mărioara Iluțiu, Finiș.
Iza Ardelean	Hortenzia Jipa
E. Ardelean Ciumpe Orad-m.	Nina Maiorescu
Paulina Bogdan	Rozalia dr. Mureșan
Maria Bolcaș	Emilia Novac, Arad.
Iustina Boroș	Maria Palladi
Antonia Botișel, Șteiu.	V. Gizela P. Papp
Elena dr. Bozac	Maria Gh. Papp
Roza Ciumpe. Răbăgan.	Silvia Papp
Emilia Ciumpe	Eliza dr. Pavel
Ana Ciumpe	Valeria Pavel
Elena Crainic	Elisabeta Pelloni
Tina Ciocâltău	V. Veturia Popa
Barbara Gera	Angela Sălăgian.

Teodora Sălăgian, Teiuș.

Membre regulate:

Ana Ardelean	V. Florica Chidioșan
Eleonora Ardelean	Irina Chidioșan
Mărioara Ardelean	Elena Cinghița
Veturia Ardelean, Delani	V. Emilia Ciurdariu, Cluj.
Mina Birț	Irina Ciurdariu
Barbara Bodin	Sidonia Ciuhandru, Roșia.
Maria Bortoș	Veturia Coroi, Vașcău.
Melania Bogdan, Cărpinet	Livia dr. Cosma
Maria Bortoș	V. Maria Cosma n. Papp
Octavia Borlan	V. Maria Cosma n. Nestor
V. Maria Bozac	Miți Cosma n. Foltuțiu
<u>Ana Bucur</u>	Rozalia Cosma n. Meze,
Veturia Butean	Ana Costa

Elena Costea
 Maria Cotuna, Forău.
 V. Maria dr. Donca
 V. Elena Dușe
 Aurelia Dringou
 Elena Faur n. Hoza
 V. Irma Gavra, Vașcău.
 Zina Ghențiu, Pocola.
 V. Aloisia Gedeon
 Elena Gliția
 Florica Goina. Mizieș.
 Iolanda dr. Hetcou
 Eugenia Hubic
 Viora Ignat
 V. Ecaterina Ioanoviciu
 V. Ana Kilner
 Rozalia Laslo
 Lucreția Mărcuțiu, Cluj.
 Ana Marian, Vintiri
 Lucia Marian
 V. Mesaroșiu, Alba-Iulia
 Florica Meze
 Bibiana Moldovan, Dobrești
 Maria Moga, Răbăgani
 Letiția Nagy
 Nușii Neașu, Vașcău,
 Florica Nemes
 Iuliana Nestor
 Otilia dr. Nyes
 Maria Ovesea, Vașcău.
 Ana Papp
 Nina Pap, Buntești

Lucreția Papp, Pocioviște
 Tina dr. Papp.
 Irina Papp n. Ciaviciu
 Lucia dr. Păscuțiu, Arad.
 Margareta Pinte, Șoncuiș
 Elena Pinteru
 Sinodia Pinteru, Remetea
 Irma dr. Poynar
 Maria Poynar
 Analia Popoviciu
 Magdalena Popoviciu
 Nina Popoviciu
 Salvina Popoviciu
 Veturia Popoviciu
 Olimpia Predescu
 Florica Quai
 Eliza Radu
 Aurelia Rațiu
 Elena Roșu
 Elvira Sferle
 V. Maria Ștefan
 Eufemia Ștefanica
 Valeria Ștefanica
 Veturia Șuta, Remetea
 Iuliana Tămăian Rogoz
 Florica Țiț n. Mitraș
 Viorica Teușan
 Elena Toth
 Lucreția Vajda
 Magdalena Vlaicu, Uilac.
 V. Paul Voștinar
 Veronica Voștinartu

Membrii ajutători :

Nerva Traian Cosma
 dr. Cornel Nyes
 Georgescu Nicolae lt.
 Petru E. Papp.

Terentie Pap, Buntești
 Moise Popoviciu
 Victor Popoviciu
 Ioan Teușan.

Membrii decedați ai Reuniunii:

Dr. Ioan Ciordaș
 Irina Antal
 Cornelia dr. Hetcou

Cornelia Ghimbeșan
 Maria Waltner.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

BCU Cluj / Central University Library Cluj